

Børnehavebørnene på byvandring i Lystrup og Elsted. På vandringerne får børnene mulighed for at høre om og opleve det lokalmiljø, de er en del af.

Byvandring: Et eventyrligt indblik i lokalmiljøet for børn i Lystrup-Elsted Dagtilbud

November 2024

I Lystrup-Elsted Dagtilbud er byvandring blevet en tradition, hvor børnene får en unik chance for at opleve deres by gennem leg og læring. Hvert år opdager børnene nye aspekter af deres by og lærer at værdsætte både natur og kultur – en oplevelse, der går dybere end blot en gåtur.

Tekst: Allan Wiberg, Kommunikationsmedarbejder

Hvorfor mon Børnehuset Godthåb hedder Godthåb? Og hvad er husene i Elsted egentlig lavet af? Der kommer mange spørgsmål, når man går rundt i lokalmiljøet i Lystrup og Elsted.

I hjertet af Lystrup og Elsted får børnene i dagtilbuddet mulighed for at lære deres nærområde at kende gennem byvandring, der siden 2016 har været en fast del af deres oplevelser.

Byvandringerne blev oprindeligt etableret af pædagogerne Lisbeth og Kirsten Vestergaard fra Elsted

Dagtilbud, samt en repræsentant fra børnekulturpuljen. Inspireret af lignende aktiviteter i Aarhus Midtby ønskede de at skabe en aktivitet, som kunne forbinde de ældste børnehavebørn med byen, dens historie og natur – alt sammen med et børneperspektiv, hvor børnene selv får lov at udforske og stille spørgsmål.

Med tiden har byvandringerne dog udviklet sig til at inkludere også de mindste børn i vuggestuerne, hvilket har givet dem en unik mulighed for at opleve Lystrup og Elsted gennem en legende, sansebaseret tilgang.

Hvordan begyndte det hele?

Byvandringerne startede med fokus på de kommende skolebørn og foregik i de første år i en tæt bymæssig ramme, hvor børnene mødtes på Bygaden og Sønderskovvej. Her guidede Pernille, dengang kendt som "Vandrende P," børnene rundt med ro og tydelighed. Pernille har en særlig evne til at skabe tryghed og fokus, hvilket gør, at børnene kan give sig

hen til oplevelserne og få en dybere forståelse for deres omgivelser.

Børnene får lov at stille spørgsmål, udforske forskellige materialer og mærke både store og små detaljer omkring dem. Med kun 15-16 børn pr. hold er byvandringerne hurtigt kendt for at være en unik oplevelse, hvor hver enkelt barn kan få opmærksomhed og tid til fordybelse.

Fra 2018 blev også de yngste børn fra vuggestuen inddraget. Der blev udviklet nye ruter, som begyndte i skovområderne og tog højde for, at de mindste børn også kunne deltage og nyde godt af at være tæt på naturen.

Farver og former

Hvert år har ført nye oplevelser og temaer med sig. I 2019 blev byvandringerne farverigt udvidet, hvor børnene fulgte en gul snor og opdagede små skjulte skatte undervejs. På denne måde blev elementer som farver og overraskelser introduceret som en del af oplevelsen, og samme

Der bliver lyttet intensivt, når der fortælles om, hvordan en pedel arbejder og hvordan, han er med til at holde styr på skoler, plejehjem og børnehaverne.

år blev Elsted Kirke tilføjet. Børnene fik mulighed for at undersøge, hvad en kirke egentlig er, og hvad bygningen betyder for lokalsamfundet. De rørte ved de gamle kampesten og lyttede til orgelet, mens pædagogerne forklarede, hvordan forskellige materialer og funktioner er en del af kirkens historie.

I 2020 trådte byvandringen ind i en ny fase. Her blev der søgt og tildelt midler fra Børnekulturfonden, hvilket gjorde det muligt at få en kunstner med ombord. Kunstneren hjalp børnene med at bearbejde deres oplevelser kreativt, og de fik mulighed for at arbejde med materialer, der spejlede byens bygninger og landskaber. På denne måde kunne børnene udforske, hvordan en by kan opleves og udtrykkes gennem kunst og håndværk.

Under COVID-19-pandemien i 2021 blev vuggestuens byvandring tilpasset ved at fokusere på naturoplevelser i skoven, mens børnehalebørnene fortsatte med at udforske Elstedes bykerne og lokalhistorie.

Byvandringerne har givet børnene en forståelse for Lystrup og Elstedes udvikling, hvor de gamle gårde og landsbyens historie langsomt er blevet en integreret del af deres fortælling om, hvad det vil sige at bo her. Og man fandt ud af, at der faktisk lå en gård, som hed Godthåb i nærheden.

Mørtel, mursten og en fælles historie

En af byvandringens vigtigste værdier er at give børnene et nyt perspektiv på deres egen by og omegn. Pædagogerne håber, at børnene gennem sanseoplevelserne lærer at se på deres by som en vigtig del af deres identitet og forstå, at den ikke blot er en række bygninger, men et sted med historie og mennesker, der gør deres bedste for at skabe gode rammer.

Byvandringerne er designet til at passe til børns nysgerrighed og evne til at opleve med alle sanser. Ved at røre ved mursten, lytte til lyde og se farver og former, opbygger børnene en relation til deres by, der rækker ud over det visuelle. De små hænder mærker ru mursten og kolde sten i den gamle bykerne, og børnene undersøger, hvad det betyder, at nogle

materialer bliver gamle, mens andre kan repareres og genopbygges.

Efter turene er forældrene en vigtig del af processen. Børnene får lov til at vise billeder, de selv har taget, og dele deres oplevelser med deres forældre. Dette skaber en videre forbindelse mellem børnenes læring og deres hjemmeliv, hvor forældrene får mulighed for at følge med i, hvad deres børn har lært om Lystrup og Elsted.

Når børnene bliver ældre, håber pædagogerne, at de vil se tilbage på byvandringerne som en tid, hvor de lærte, hvad det betyder at være en del af et fællesskab. Børnene lærer, at deres by er mere end huse og veje – det er et levende sted, skabt og formet af menneskers arbejde og omsorg. Når børnene ser byens bygninger og tænker over, hvordan disse er bygget af mursten, træ og mørtel, opdager de også, at de selv er en del af denne historie, og at de kan være med til at skabe og passe på deres by i fremtiden.

Byvandringerne har ikke kun styrket børnenes bånd til Lystrup og Elsted, men også inspireret dem til at lege de oplevelser, de har haft. Små hænder, der prøver sig frem som smede og pedeller, efterlader et varigt indtryk, hvor børnene bliver inspireret til at se nye muligheder og forstå, at hver en sten og hvert et træ har en plads i deres by.

Pernille fortæller om, hvordan Lystrup og Elsted har udviklet sig fra gamle dage til nu.